

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: P. H., nar. X
bytem X

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 6. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 25. 6. 2024, č. j. X, **se ruší** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III. Žalovaná **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty námitky žalobce proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 21. 3. 2024, č. j. X. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byla zamítnuta jeho žádost o přiznání invalidního důchodu, neboť žalobce nebyl shledán invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

II. Podání účastníků

2. Proti napadenému rozhodnutí brojil žalobce z důvodu nesprávného vyhodnocení dopadů jeho zdravotního stavu na jeho pracovní schopnost. V obou posudcích je podle něj chybně jako příčina poklesu pracovní schopnosti kvalifikováno postižení v kapitole II – onkologie, odd. A – zhoubné novotvary, toho hodnocení je v rozporu s jím předkládanými lékařskými nálezy, neboť hlavní příčinou poklesu jeho pracovní schopnosti je postižení pohybového aparátu, které byly upozaděny s ohledem na nutnost řešit nenadále další zdravotní obtíže. Dále namítl, že v posudcích nebylo přihlédnuto k jeho profesi technického pracovníka.
3. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby, neboť je v otázce nároku na dávku vázána posudkem lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu (IPZS). Napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě lékařského posudku, který splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti. S ohledem na námitky žalobce navrhla vypracování posudku Posudkovou komisí MPSV ČR.

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná. Žaloba je důvodná.
5. Z obsahu správního spisu vyplývá – z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, že byl dne 20. 3. 2023 IPZS Jihlava vyhotoven posudek o invaliditě, dle něhož se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s poklesem pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 25 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole II., odd. A, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. V řízení o námitkách byl IPZS, odd. pro námitkové a odvolací řízení LPS II, České Budějovice, dne 10. 6. 2024 vypracován posudek o invaliditě, dle něhož se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole II., odd. A, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 25 %.
6. Krajský soud nechal vypracovat posudek PK MPSV (posudek ze dne 23. 1. 2025), který byl proveden u jednání soudu jako důkaz. PK MPSV zasedala ve složení předsedy komise, lékaře z oboru interního lékařství a tajemníka. Žalobce byl jednání přítomen, s posudkovým závěrem nebyl seznámen. PK MPSV vycházela při zpracování posudku z podkladové dokumentace, vč. pracovní anamnézy.
7. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého

zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění platí, že při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %.

8. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou (důchod podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem), a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám a dle shora citované úpravy za tímto účelem pověří k posouzení zdravotního stavu žalobce (pokud žalobní námitky tímto směrem míří) posudkovou komisí MPSV. Posudek této posudkové komise, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 Ads 12/2013–22).
9. V případě invalidity musí být z posudku vždy zřejmé, že zdravotní stav posuzované osoby byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotní dokumentace i s přihlédnutím ke všem jí tvrzeným obtížím, dále v něm musí být uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav lze podřadit pojmu dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a pokud ano, v jakém rozsahu v důsledku zdravotního postižení poklesla schopnost pracovní činnosti posuzovaného. Procentuální míru poklesu schopnosti pracovní činnosti podle charakteru zdravotního postižení pak komise hodnotí podle přílohy k právnímu předpisu, přičemž zdravotní postižení musí být zařazeno s ohledem na druh a intenzitu postižení pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku této přílohy, a současně musí být objasněno, proč v rámci zde stanoveného rozpětí komise určila míru poklesu pracovní schopnosti v dané výši. Dále musí být zváženo i rozsah a závažnost dalšího nebo dalších zdravotních postižení pro možné zvýšení (nebo snížení) základního bodového ohodnocení a případně provedena i rámcová pracovní rekomandace (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 3 Ads 91/2012–19).
10. Při určení míry poklesu pracovní schopnosti nemá žalovaná žádný prostor pro správní uvážení. Jedná se o otázku posouzení zdravotního stavu (které závisí na využití odborných lékařských znalostí) dle kritérií zákona o důchodovém pojištění a vyhlášky o posuzování invalidity. V tomto ohledu je daná otázka předmětem plného soudního přezkumu za využití odborného podkladu v podobě posudku PK MPSV. Ostatně, pokud by tomu bylo jinak, meze přezkumu správního uvážení jsou mnohem užší – soud by správní uvážení nemohl nahradit vlastní úvahou a mohl by zkoumat pouze to, zda správní orgán při jeho aplikaci nevybočil z mezí stanovených ústavními principy, zejména zákazu libovůle, ochrany rovnosti a zákazu diskriminace a zachovávání lidské důstojnosti.

11. Žalovaná obecně nemá možnost jakkoliv hodnotit vhodnost právní úpravy a způsobu posuzování poklesu pracovní schopnosti dle vyhlášky o posuzování invalidity. Teoreticky není vyloučeno, aby krajský soud z určitých důvodů k některému ustanovení vyhlášky nepřihlédl, případně shledal dokonce rozpor zákona s ústavním pořádkem (a využil postupu dle čl. 95 odst. 2 Ústavy), k tomu by však musely v konkrétní věci vést silné ústavně právní důvody, které v nyní projednávané věci soud nespátňuje.
12. Další podstatnou skutečností je, že soud je při hodnocení zákonnosti rozhodnutí žalované povinen vycházet ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době vydání rozhodnutí správních orgánů (viz § 75 s. ř. s., k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2017, č. j. 6 Ads 316/2016–28, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2020, č. j. 9 Ads 289/2019–39).
13. Soud se proto zabýval tím, zda byly splněny požadavky na posouzení zdravotního stavu PK MPSV při zohlednění skutkového stavu, který zde byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
14. PK MPSV ve svém posudku přehodnotila závěry žalované, ale i správního orgánu prvního stupně. PK MPSV za rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti posoudila zdravotní postižení uvedené v kapitole XV, odd. B, položce 3b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 25 %. PK MPSV dále navýšila horní hranici poklesu pracovní schopnosti žalobce dle § 3 odst. 2 vyhl. č. 359/2009 Sb. o 10 % na celkovou výši 35 %.
15. Z posudku PK MPSV vyplývá, že žalobce v 56 letech utrpěl úraz při dopravní nehodě, když byl jako cyklista sražen jedoucím autem. Utrpěl zlomeninu těla levé lopatky se zlomeninou zobcovitého výběžku, zhmoždění levého lokte, zhmoždění hrudníku, zlomeninu 4. a 6. žebra vlevo, zhmoždění pravého lokte. Léčení zpočátku konzervativní, v 8/2022 byla provedena ASK levého ramene. Následný průběh byl provázen rozvojem poúrazové artrózy AC skloubení. Následně bylo nutno provést redres levého ramene a další artroskopickou revizi levého ramenního kloubu (20. 3. 2023). Následně dlouhodobá rehabilitační ambulantní léčba s výsledkem — trvalým funkčním porušením levého ramene provázeným bolestivými syndromy. Ode dne 23. 11. 2023 pak lze hodnotit zdravotní stav poškozeného jako setrvalý. Do období úrazu pracoval žalobce jako vzduchotechnik v Nemocnici Jihlava, což dělá i nyní, avšak s poúrazovými potížemi, když nemůže zvedat a přenášet těžké předměty (pozn.: posuzovaný je pravák).
16. Dále PK MPSV hodnotila i další zdravotní obtíže žalobce, a to karcinom prostaty (dg 9/2023), stav po RT - ve dnech 12. 1. 2024 až 24. 1. 2024 proběhla radioterapie protonovým svazkem na cílenou oblast, stav po hormonální neadjuvantní terapii od 30. 10. 2023, onemocnění v kompletní remisi po 6 měsících po ukončení aktivní onkologické léčby; páteřní bolestivý syndrom, dle CT vyšetření dorsální protruze disku L4/5 s tlakem na durální vak a kořeny L5 oboustranně, lehké funkční postižení; stav po náhradě aortální chlopně pro stenózu bioprotézou (17. 4. 2024), bez snížení výkonu při obvyklém tělesném zatížení, úplná korekce vady, dobrá funkce levé komory.
17. Jak již soud uvedl výše, není jeho úkolem nahrazovat lékařské posouzení zdravotní stavu žalobce vlastní úvahou. Lékařský posudek PK MPSV, který je dle krajského soudu

dostatečně přesvědčivý a zdůvodněný. Předložený posudek splňuje parametry kladené na něj ustálenou judikaturou správních soudů. Posudkové hodnocení je z hlediska relevantních zdravotních omezení žalobce úplné a z hlediska souladu posudkových závěrů také přesvědčivé.

V. Závěr a náklady řízení

18. S ohledem na vše shora uvedené nezbylo zdejšímu soudu nic jiného, než zrušit žalobou napadené rozhodnutí jako nezákonné dle § 78 odst. 1 s.ř.s. s tím, že v dalším řízení je žalovaný vázán shora uvedenými právními názory zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.) a znovu rozhodne žádosti žalobce o invalidní důchod s tím, že je vázán zjištěním a závěrem soudu, že žalobce je invalidní v prvním stupni invalidity ode dne 21. 12. 2023 s dobou platnosti posudku: *trvale*.
19. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl, ve spojení s § 60 odst. 2 s. ř. s., dle kterého ustanovení odstavce 1 neplatí, mělo-li by být právo přiznáno správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění, nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče.
20. Procesně úspěšný žalobce se náhrady nákladů řízení vzdal. Procesně neúspěšná žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno, 28. dubna 2025

Petr Sedlák
samosoudce